

Студент 4 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИЙОМІВ І МЕТОДІВ РЕВІЗІЇ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Анотація. Теоретично розкрито та запропоновано напрями удосконалення класифікації прийомів і методів ревізії розрахункових операцій.

Аннотация. Теоретически раскрыты и предложены направления усовершенствования классификации приемов и методов ревизии расчетных операций.

Annotation. Directions for improvement of the classification methods are theoretically disclosed and techniques of auditing payments are proposed.

Ключові слова: розрахункові операції, класифікація прийомів розрахункових операцій, метод ревізії розрахункових операцій.

В умовах перехідної економіки є дуже важливим стан платіжно-розрахункової дисципліни. Особливо в тій його частині, що стосується функцій, які виконуються бухгалтером щодо обліку розрахунків з постачальниками і покупцями. Важливість цієї проблеми полягає у тому, що система розрахунків пов'язує підприємство з іншими структурними підрозділами економіки, тобто іншими підприємствами, установами та організаціями.

Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування та узагальнення класифікації прийомів і методів ревізії розрахункових операцій.

У процесі дослідження були використані такі методи: аналіз, синтез, узагальнення та систематизація.

Аналіз літературних джерел дозволив зробити висновок, що метод ревізії – це сукупність методичних прийомів контролю процесів розширеного відтворення суспільно необхідного продукту і додержання його законодавчого регулювання. Найчастіше на практиці під час ревізії розрахункових операцій використовуються такі специфічні прийоми контролю, як:

- інвентаризація – це спосіб фактичної перевірки наявності тих чи інших цінностей, інвентаризація розрахунків полягає у виявленні фактичних залишків сум на рахунках. У акті наслідків інвентаризації розрахунків слід вказати назви проінвентаризованих рахунків, записати суми непогашеної і простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості і безнадійних боргів;

- службове розслідування – сукупність прийомів перевірки дотримання працівниками правових актів. Використовується при виявленні зловживань, порушень;

- прийоми документального контролю, здійснюючи перевірки від фактів до документів і, навпаки, від документів до фактів.

Наприклад, Мурашко стверджує, що метод ревізії розрахункових операцій – це сукупність інформаційного моделювання, перевірка законності розрахункових операцій та зіставлення документів з обліковими реєстрами для зручності здійснення цієї процедури.

Правильна організація розрахункових операцій забезпечує сталість грошового обігу в державі і чинить найбільш ефективний вплив фінансових важелів на подальший розвиток суспільного виробництва. Контроль та ревізія розрахункових операцій покликані не тільки виявляти допущені недоліки і помічати позитивні явища у їх організації, але й попереджувати неправильне використання коштів і формування незаконних та недоцільних розрахункових взаємовідносин. У зв'язку з цим за станом розрахункової дисципліни у кожному господарстві повинен бути встановлений систематичний контроль на всіх стадіях здійснення розрахункових операцій [1].

Від своєчасності розрахунків неабиякою мірою залежить успіх здійснення усієї виробничої та фінансової діяльності будь-якого підприємства, установи чи організації, що пов'язані з розрахунковими взаємовідносинами. Коло цих взаємовідносин досить широке.

Завдання контролю полягає у перевірці дотримання нормативно-правового регулювання розрахункових операцій, стану розрахунково-платіжної дисципліни, своєчасності розрахунків із бюджетом, дотримання умов договорів поставок і підряду, фактів погашення надміру стягнених із підприємства або не сплачених йому сум, стану обліку розрахунків, вірогідності облікових та звітних даних про наявність і зміни сум дебіторської й кредиторської заборгованостей [2].

Таким чином, аналіз даної літератури дозволив узагальнити існуючі погляди на класифікацію прийомів і методів ревізії розрахункових операцій, а також розширити наведену класифікацію шляхом урахування аналітичних процедур. Такі процедури, на думку автора, слід застосовувати на кожному етапі класифікації ревізії розрахункових операцій.

Наук. керівн. Голуб Ю. О.

Література: 1. Дерій В. А. Контроль і ревізія : курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації "Облік і аудит" / В. А. Дерій. – Бучач : МФ, 2005. – 54 с. 2. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах : підручник / Л. В. Дікань. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 408 с. 3. Контроль і ревізія : підручник для студентів вузів "Облік і аудит" / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Бардаш, Н. М. Малюга та ін. – 2-ге вид., доп. і переробл. – Житомир : ЖТІ, 2000. – 512 с. 4. Усач Б. Ф.

